

شرکت دانش بنیان چیست؟

شرکت و موسسه دانش بنیان، شرکت یا موسسه خصوصی با تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری)، تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر

فرهنگسازی برای درک الزامات زیست‌بوم دانش بنیان

دکتر امیراحمد سپهری، مدیر گروه صنعتی هوشمند آسیا است که دوربین‌های کنترل سرعت این شرکت دانش بنیان را این روزها در بزرگراه‌های اصلی شهر تهران و دیگر شهرهای کشور می‌بینیم. به‌کارگیری دوربین‌های سرعت‌سنج برای کنترل سرعت خودروها در سال‌های اخیر سبب شده است تصادفات جانی و مالی در شهرهای مختلف کشور افت قابل ملاحظه‌ای پیدا کنند. دکتر سپهری که پیشتر استاد دانشگاه صنعت امیرکبیر نیز بوده است، درباره مطالبات شرکت‌های دانش بنیان برای تحقق شعار سال به عوامل فرهنگی و جامعه‌شناختی که باید به‌تدریج اصلاح شود، اشاره می‌کند و می‌گوید: «ما بعد از انقلاب صنعتی، عملاً از چرخه تبدیل علم به ثروت خارج شده

بودیم. از سی چهل سال قبل و به‌ویژه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، تبدیل علم به ثروت، به نیاز کشور تبدیل شد. البته تجربه قبلی ما در این زمینه خیلی کم بود. برای انجام آن، هزینه زیادی کرده و زمان زیادی را سپری کرده‌ایم. کاری نو را شروع کرده‌ایم. مثل قله کوهی که تا به حال صعود نکرده‌ایم؛ از پایین رسیدن به قله آسان به نظر می‌رسد، اما هرچه بالا می‌روی، می‌بینیم مسیر سخت‌تر می‌شود. از این رو، باید مسیر را با کار کارشناسی طی کنیم و شرایط داخل کشور را در نظر بگیریم. لذا مدیریت این مسأله باید به صورت ویژه انجام شود و گروه‌های خاصی باید این فرآیند را مدیریت کند. این فرهنگ باید در جامعه جا بیفتد اما زمانبر است و مسیری است که حمایت دولت را در سطح ملی می‌طلبد، زیرا تبدیل علم به ثروت، تنها راه پیشرفت کشور است.

دولتی‌ها از توان شبکه‌های دانش بنیان بهره بگیرند

با وجود حمایت‌های مالی و مقطعی که تاکنون از شرکت‌های دانش بنیان صورت گرفته است، همچنان موفقیت بازار این محصولات دغدغه بزرگی برای بسیاری از این شرکت‌ها

به شمار می‌رود.

سید میثم سیدی، مدیرعامل شرکت دانش بنیان «اپراتور

آی‌تی‌ساز» است که در حوزه هوش مصنوعی خدمات متنوعی به عنوان اپراتور دولت الکترونیک و قوه قضاییه هوشمند را ارائه می‌کند، به جام جم می‌گوید: «برای توسعه اقتصاد دانش بنیان بیش از آن‌که نیاز به پول باشی‌های بی‌اثر داشته باشیم، نیاز به اعتماد و حمایت از توان دانش بنیان داریم. در چند روزی که از آغاز سال می‌گذرد، به دلیل تأکید رهبر معظم انقلاب به موضوع دانش بنیان در شعار امسال، همه ما دانش بنیان‌ها پیام‌های تبریک زیادی دریافت کرده‌ایم، در صورتی که واقعیت این است که ما در این چند روز متولد نشده‌ایم. سال‌هاست در حال تلاش هستیم اما تاکنون

دیده نمی‌شدیم. توانمندی دانش بنیان‌ها در عرصه‌های مختلف به قدری است که می‌تواند بسیاری از هزینه‌های دولت را کاهش دهد، اما به اندازه کافی از این ظرفیت استفاده نشده است.» به گفته سیدی، یکی از بهترین راهکارها برای استفاده از توان واقعی دانش بنیان‌ها، ایجاد شبکه‌هایی از فعالان هر حوزه است تا دستگاه‌های دولتی و نهادهای براساس نیازی که در هر حوزه مانند هوش مصنوعی، فین‌تک، دارو، تجهیزات یا فناوری بالا و... دارند از طریق نماینده هر شبکه بتوانند پروژه‌های خود را به شرکت‌های مختلف فعال در هر حوزه واگذار کنند. این روند هم انحصار را از بین خواهد برد و هم در عین رفع نیازهای کشور، به فعالیت شرکت‌های دانش بنیان رونق خواهد بخشید. شرکت‌های دانش بنیان توانمندی بالایی به دلیل وجود نیروهای متخصص دارند که آنها را به آچار فرانسه‌هایی در حوزه کاری‌شان تبدیل می‌کند. این موضوع در کنار چابکی و سرعت بالای اجرای فرآیندها در این مجموعه‌ها، می‌تواند تا حد زیادی در رفع سریع‌تر نیازهای نهادهای، سازمان‌ها و صنایع کشور کمک کند.»

دانش بنیان‌ها به حامی نیاز دارند

دکتر علی شقاقی‌مقدم، مدیرعامل شرکت دانش بنیان «مهارد صنعت خلا» که در زمینه تولید تجهیزات هوشمند تعمیرات خطوط لوله فراساحلی فعالیت می‌کند، معتقد است شرکت‌های دانش بنیانی که در حال فعالیت هستند، همگی پذیرفته‌اند که قرار است هر روز با چالش دست و پنجه نرم کنند، اما نکته‌ای که وجود دارد این است که برای رشد و توسعه واقعی زیست‌بوم دانش بنیان در کشور، وجود برخی حمایت‌ها در ابتدای مسیر مورد نیاز است. وی تصریح می‌کند: «بیشتر شرکت‌های دانش بنیان شرکت‌هایی چابک و با تعداد نفرات کم هستند که با ایده‌های نو، ایجاد ارزش افزوده و ثروت‌آفرینی می‌کنند. اما زمانی که بخواهند محصول و خدمات خود را ارائه کنند، کارفرما با وجود این‌که عقیده دارد شرکت دانش بنیان خیلی خوب است اما در عمل به دلیل نداشتن سابقه زیاد، حاضر نمی‌شود به آن اعتماد کند.»

دکتر شقاقی می‌افزاید: «در بیشتر موارد صنایع و به‌ویژه صنایع دولتی، حاضر به پذیرش ریسک تولیدات دانش بنیان نیستند که البته بیشترشان پیشینه خیلی طولانی ندارند. زیرا در مورد بیشتر محصولات دانش بنیان، اگر به هر دلیلی محصول با مشکلی روبه‌رو شود، فرآیند بزرگی در صنایع ممکن است با خسارت روبه‌رو شود که رفع این خسارت وارد، از توان شرکت دانش بنیان خارج خواهد بود.»

دکتر مسعود مجرب، مدیرعامل شرکت دانش بنیان مهندسین مشاور «بنیان زمین پایدار» که در حوزه خدمات مرتبط با علوم زمین فعالیت می‌کند نیز در این رابطه به جام جم می‌گوید: «با وجود فرهنگی که به وجود آمده که دانش بنیان‌ها را به عنوان شرکت‌هایی با نیروهای متخصص و دانش بالا می‌دانند، در اجرای مناقصات هیچ‌وقت دانش بنیان بودن شرکت امتیازی ندارد، همه به دنبال سطح بندی شرکت و سوابق اجرایی آن هستند، اما به ارزش افزوده‌ای که در شرکت‌های دانش بنیان ایجاد می‌شود، بهایی داده نمی‌شود.» دکتر شقاقی راهکار برون‌رفت از این چالش را حمایت قوی از تولیدات دانش بنیان در بازار عرضه می‌داند و می‌گوید: «واقعیت این است معاونت علمی و فناوری و صندوق نوآوری و شکوفایی حمایت‌های خوبی برای تولید محصولات دانش بنیان دارند اما زمانی که این محصول دانش بنیان با کیفیت موفق نشود خود را در بازار تثبیت کند، عملاً شاهد رشد واقعی اقتصاد دانش بنیان نخواهیم بود. برای ما که در حوزه نفتی فعالیت داریم، همیشه جای مرجمی که به صنایع بگوید برو از این شرکت محصول مورد نیازت را خریداری کن، خیالت راحت اگر مشکلی پیش آمد با من، خالی بوده است.» شقاقی تصریح می‌کند: «به همین علت در بسیاری از مناقصات با وجود این‌که توان تولید داخلی وجود دارد، شاهد خرید خارجی هستیم. زیرا شرکت خارجی می‌تواند برای ضمانت کیفیت محصول خود صدها مرجع که بیشتر محصولش را خریداری کرده‌اند، معرفی کند اما کارفرما مرجمی برای بررسی کیفیت محصول دانش بنیان ندارد.»

تسهیل واردات مواد اولیه متناسب با چابکی

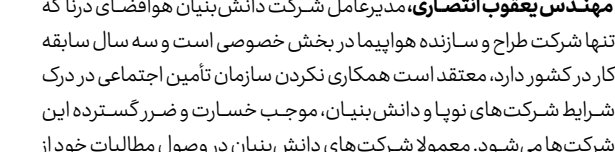
در فرآیند تولید محصولات دانش بنیان در بسیاری از موارد نیاز به واردات برخی قطعات یا مواد اولیه وجود دارد که تولید آنها با درجه کیفی مورد نظر این شرکت‌ها در کشور، مقرون به صرفه نیست؛ اما همین موضوع می‌تواند دست‌انداز بزرگی در روند کاری شرکت‌های دانش بنیان ایجاد کند. شاید تصور بسیاری از ما این باشد که مهم‌ترین دغدغه کنونی کشور برای واردات مواد اولیه دشواری‌های ناشی از تحصیل تحریم‌ها به کشور باشد، اما **دکتر علیرضا میرباقری**، مدیرعامل شرکت دانش بنیان «نوآوران ریاتیک و پزشکی سینا» که موفق به تولید سامانه ریاتیک جراحی از راه دور سینما و صادرات آن به اندونزی شده‌اند، نظر دیگری دارد. او معتقد است مشکلات تحریم‌ها در برابر چالش‌های دریافت مجوز واردات و ترخیص کالا، حتی به چشم هم نمی‌آیند. وی به جام جم می‌گوید: «واردات مواد و تجهیزات مورد نیاز برای تولید دانش بنیان در کشور، به‌مثابه هفت‌خوانی است که عبور از آن رمقی به جان دانش بنیان‌ها باقی نمی‌گذارد. زمانی که شرکت دانش بنیانی برای واردات قطعه یا مواد اولیه بخواهد اقدام کند، اولین مشکلی که با آن روبه‌رو است، زمانبر بودن فرآیند ثبت سفارش واردات و بررسی درخواست در سامانه توسعه تجارت است. یعنی در هر زمانی با هر میزان شلوغی تقاضا در این سامانه، فرآیند بررسی درخواست‌ها حداقل پس از گذشت یک هفته آغاز خواهد شد. ناگفته نماند که اگر پس از ثبت درخواست، اطلاعاتی به اشتباه ثبت شده باشد و بخواهید اطلاعات را ویرایش کنید، مجدداً یک هفته دیگر پس از زمان ویرایش، بررسی درخواست به تعویق خواهد افتاد. این موضوع به شدت موجب اختلال و کندی در روند فعالیت‌های شرکت‌های تولیدکننده خواهد شد.» وی در ادامه می‌افزاید: «پس از گذر از سد اول، ثبت و تأیید درخواست واردات، چالش بعدی است که به شدت شرکت‌های دانش بنیان را تحت فشار قرار می‌دهد، این است که برای دریافت مجوز واردات باید معادل ۴۰ درصد از قیمت ارزی محصولی که قرار است وارد شود تا زمان ترخیص کالا از گمرک، در بانک عامل وزارت صمت بلوکه شود.» دکتر باقری با اشاره به این‌که این وثیقه هیچ ارتباطی با تخصص ارزش برای واردات ندارد، تأکید می‌کند: «ما شرکتی هستیم که صادرات محصول نیز داریم و بنابراین معمولاً برای خرید قطعات و مواد اولیه وارداتی خود از منابع ارزی که در خارج از کشور داریم، استفاده می‌کنیم. با این وجود، با این مشکل روبه‌رو هستیم. این میزان بلوکه شدن نقدینگی برای شرکت‌های دانش بنیان که عموماً بدنه نحیفی دارند و برای تأمین منابع مالی مورد نیاز خود با چالش‌های زیادی روبه‌رو هستند، واقعاً دست‌انداز بزرگی است.» به گفته دکتر میرباقری بازنگری قوانین و مقررات واردات و متناسب‌سازی آن با سرعت و نیاز شرکت‌های دانش بنیان، می‌تواند نقش چشمگیری در افزایش شتاب توسعه اقتصاد دانش بنیان داشته باشد.

لزوم به‌روزرسانی رویه‌های تأمین اجتماعی

مهندس یعقوب انتصاری، مدیرعامل شرکت دانش بنیان هوافضای درنا که تنها شرکت طرح و سازنده هواپیما در بخش خصوصی است و سه سال سابقه کار در کشور دارد، معتقد است همکاری نکردن سازمان تأمین اجتماعی در درک شرایط شرکت‌های نوپا و دانش بنیان، موجب خسارت و ضرر گسترده این شرکت‌ها می‌شود. معمولاً شرکت‌های دانش بنیان در وصول مطالبات خود از سازمان‌های بزرگ دولتی، دچار مشکل می‌شوند و همین مسأله گاهی ممکن است موجب تأخیرهای کوتاه‌مدت در پرداخت حق بیمه‌های پرسنل شرکت به سازمان تأمین اجتماعی شود. در این حالت سازمان تأمین اجتماعی با اعمال جریمه‌های بسیار سنگین با سود قریب به ۳۰ درصد برای شرکت‌های دانش بنیان، به شیوه مرسوم در طول تاریخ خود که با تمام شرکت‌های بزرگ و کوچک بدون اغماض برخورد کرده است، موجب شده این شرکت‌ها که محصولات خاصی خاص ترا تولید می‌کنند، نتوانند زیر فشار ناشی از این جریمه‌ها کمر راست کنند. معمولاً سازمان تأمین اجتماعی تا یک ماه تأخیر را با شرکت‌ها هم‌کاری می‌کنند، اما در صورتی که تأخیر در پرداخت به دو تا سه ماه برسد، اعمال جریمه‌های سنگین به شرکت‌های دانش بنیان آغاز می‌شود.

وی ادامه می‌دهد: «ما برای حل مشکل جریمه‌های تأمین اجتماعی، سال گذشته ناچار شدیم دست به دامان وزیر و نمایندگان مجلس و... بشویم. هیچ‌وقت هم نگفته‌ایم نمی‌خواهیم حق بیمه پرسنل خود را بدهیم اما وقتی خود سازمان‌های دولتی در پرداخت مطالبات ما تأخیر می‌کنند، چرا بخش دیگری از همان دولت که سازمان تأمین اجتماعی باشد، تأخیر در پرداخت را نمی‌پذیرند و ما را جریمه‌های سنگین می‌کنند. این باعث می‌شود ناچار به تعدیل نیرو شویم و نتوانیم اشتغال آفرینی لازم را انجام دهیم. خواسته ما این است که مسوولان سازمان تأمین اجتماعی با در نظر گرفتن شرایط شرکت‌های دانش بنیان اجازه دهند ما بدهی خود را اقساطی پرداخت کنیم و شرکت‌های دانش بنیان را جریمه نکنند.»

مهندس سیدمحمد محمدزاده، مدیرعامل شرکت دانش بنیان پردازش هوشمند ترگمان نیز در تأیید از همه‌گیری بیماری کووید-۱۹، دورکاری به رویه رایجی بین شرکت‌های فناورانه تبدیل شد. اکنون با این‌که ۴۰ درصد نیروهای ما دورکار، در رقص نقاط کشور و در شهرهای دور و کمتر برخوردار مشغول کار هستند، ما در پرداخت حق بیمه برای ایشان مشکل داریم، زیرا مأمور تأمین اجتماعی فقط برایش این تعیین شده است که وقتی برای بازدید می‌آید، بررسی کند که آیا کارگر در فضای کار حضور فیزیکی دارد یا نه و اگر نداشته باشد، کارفرما نمی‌تواند لیست بیمه برایش رد کند. دورکاری هنوز برای نظام تأمین اجتماعی ما بی‌معنی است؛ آن هم در شرایطی که ما حق بیمه پرسنل را پرداخت می‌کنیم، ما برای ۷۰ نفر کارآفرین کرده‌ایم، در حدی که بعضی دو تا سه برابر حقوق پایه در برخی ماه‌ها درآمد دارند اما نمی‌توانیم آنها را بیمه کنیم، چون دورکارند و هم این‌که حقوق مستمر از ما نمی‌گیرند، یعنی شاید یک ماه حقوق‌شان چهار میلیون تومان باشد و یک ماه ۱۵ میلیون تومان. چرا این افراد نباید بتوانند بیمه شوند؟ زیرا نظام تأمین اجتماعی ما درکی از کار با چنین شرایطی ندارد. این یعنی وقت آن شده که در قوانین تأمین اجتماعی و رویه‌های آن تحولی انقلابی انجام شود.

دانش بنیان تلاش می‌کند که از طریق توسعه علمی و پژوهشی و البته ارتقای فناوری‌های موجود در حوزه تخصصی فعالیت خود، ثروت ایجاد کند. شرکت دانش بنیان چند ویژگی اصلی دارد که شامل خلق ایده‌های جدید، پایداری در مقابل تحولات جهانی و رقابت‌پذیری است.

گفت‌وگوی «جام جم» با ممد

درباره نیازهای تحقق شعار «تولید

۲۰ مطالبه شرکت

برای تحقق

عسل اخویان طهرانی
کانقم کوکرم
دانش و سلامت

کفت‌وگوهایی که با شرکت‌های دانش بنیان به دنبال اجرای دغدغه‌هایی را مطرح می‌کردند که در بسیاری از موارد، درد مشترک کلان کشور، به‌سادگی قابل برطرف شدن باشد اما گاهی به دلیل نبود مزمن و تکرار شونده تبدیل می‌شود. بر همین اساس در روزهای ابتدای این زم‌ترین مطالبات شرکت‌های دانش بنیان برای رشد سریع‌تر

۱

از آنجا که از سال‌ها پیش اقتصاد کشور ما بر پایه نفت پیش رفته است، عادت به خرید محصولات خارجی در بسیاری از سازمان‌ها، نهاد‌های دولتی و صنایع بزرگ در کشور نهادینه شده است و در برخی موارد زمینه‌ساز منافعی برای برخی نیز می‌شود. **دکتر مسعود مجرب**، مدیرعامل شرکت دانش بنیان مهندسین مشاور «بنیان زمین پایدار» که در حوزه علوم زمین به توسعه سامانه‌های پایش معادن، نقشه‌برداری و سنجش از راه دور و زلزله‌شناسی می‌پردازند، در این رابطه به جام جم می‌گوید: «تضاد منافع در بسیاری از موارد مانع از اعتماد به محصولات دانش بنیان شده است. بخش عمده این مقاومت در برابر محصولات دانش بنیان به این بازمی‌گردد که محصولات دانش بنیان به دلیل فناوری‌های پیشرفته خود، امکان شفافیت و فعالیت به صورت واضح و قابل پایش را نسبت به شیوه‌های سنتی فراهم

۲ عدالت را در برخورد با شرکت‌های ایرانی و خارجی

مدیرعامل شرکت دانش بنیان هوافضای درنا تأکید دارد که سازمان‌های دولتی و نظامی انتظاری که از کیفیت محصول ایرانی دارند، نسبت به انتظار از کیفیت نمونه خارجی بسیار بالاتر است و در صورت بروز اشکال، رویه یکسانی را در برخورد با سازنده درپیش نمی‌گیرند. مهندس یعقوب انتصاری با ذکر مثال صریح می‌کند: «کافی است یک هواپیمای ساخت شرکت ما دچار سانحه شود تا با سبیل شکایت‌ها، جریمه‌ها، عدم همکاری‌ها و بدنام کردن محصول ایرانی مواجه شویم. در حالی که می‌بینیم همین سانحه برای یک هواپیمای خارجی رخ می‌دهد. آن وقت گویی آب از آب تکان نخورده است. درخواست ما این است که قوانین و مقررات در حوزه هوانوردی و هواپیماهای تولید داخل، با هواپیمایی که از خارج وارد

۳ دانش بنیان‌ها را در دام دلالت‌ها گرفتار نکنید

نگرانی از ورود واسطه‌گردان و دلالت به بحث دانش بنیان از دیگر دغدغه‌هایی است که موجب نگرانی برخی از شرکت‌های دانش بنیان شده است. مدیرعامل شرکت دانش بنیان «اپراتور آی‌تی‌ساز» در این خصوص به جام جم می‌گوید: «در بسیاری از حمایت‌هایی که برای شرکت‌های دانش بنیان لحاظ شده است، متأسفانه پای شرکت‌هایی باز شده که فعالیت جز واسطه‌گری ندارند و با دریافت منابع مالی کلان، فقط بخشی از آن را به صورت قطره‌چکانی در اختیار شرکت‌های دانش بنیان قرار می‌دهند.»

سید میثم سیدی با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب در نامگذاری سال ۱۴۰۱ می‌افزاید: «به نظر می‌رسد امسال با توجه به نگاه ویژه‌تری که به موضوع دانش بنیان شده است، زمینه بیشتری نیز برای افزایش فعالیت‌های واسطه‌گری و رانت‌ها در حوزه دانش بنیان ایجاد شود که امیدواریم با نظارت دقیق‌تر بر فعالیت مجموعه‌ها و اهالی زیست‌بوم دانش بنیان از سوی نهادهای مربوط، شاهد کاهش این موانع در مسیر حمایت و رشد دانش بنیان‌ها باشیم.» وی در ادامه می‌افزاید: «بیشتر شرکت‌های دانش بنیان دعوته‌نامه از قطر، امارات و کشورهای دیگر دریافت می‌کنند زیرا کشورهای عربی به شدت به دنبال توسعه فناوری و تصاحب دانش فنی هستند. اگر حمایت‌های لازم در کشور به صورت اثرگذار و هدفمند برای توسعه و رشد شرکت‌های دانش بنیان صورت نگیرد، شرایط برای از دست رفتن این نیروهای متخصص فراهم خواهد شد.» سیدی با اشاره به منابع مازاد موجود در نهادها و سازمان‌های دولتی مختلف می‌گوید: «برای مثال بسیاری از سازمان‌ها و بانک‌ها صاحب ملک‌هایی هستند که خالی است و استفاده نمی‌شود، چنین فضایی می‌تواند به محلی برای کار شرکت‌های دانش بنیان مرتبط با نیازهای آن نهاد یا سازمان در نظر گرفته شود.»

۴ دولتی‌ها عادلانه عمل کنند

در این حالت بهتر است قراردادها با سازمان‌های دولتی عادلانه تنظیم شود و آنها هم بپذیرند اگر در پرداخت بدهی خود تأخیر کنند، طبق قانون و اصول تنظیم قرارداد‌های عادلانه، به شرکت دانش بنیان جریمه «بزرگ‌تر در پرداخت» خود را بپردازند.»

دکتر امیراحمد سپهری، مدیر گروه صنعتی هوشمند آسیا نیز تأیید می‌کند: «قراردادهایی که دولتی‌ها با یک شرکت خصوصی می‌نویسند، آنقدر یک طرفه است که هر کاری بخواهند می‌توانند بکنند و شرکت‌های دانش بنیان هیچ کاری از دست‌شان برنمی‌آید. متأسفانه بسیاری از کارشناسان سازمان‌های دولتی که این قراردادها را تنظیم می‌کنند، متوجه نیستند چه لطماتی با کار خود به شرکت‌های دانش بنیان وارد می‌کنند. ما را در شرایطی قرار می‌دهند که فقط ناچاریم قرارداد را امضا کنیم. این وضعیتی است که مربوط به دوران پس از انقلاب نیست و پیش از انقلاب و حتی در ۲۵۰ سال گذشته ابظور بوده است که دولت و سازمان‌های دولتی، خود را در جایگاهی بالاتر از جامعه تصور می‌کنند و در تعامل با جامعه، همه منافع را برای خود می‌خواهند.»

مدیرعامل شرکت دانش بنیان هوافضای درنا معتقد است سازمان‌های دولتی در شرایطی از شرکت‌های دانش بنیان تضامین سخت و پیچیده طلب می‌کنند که خود این سازمان‌ها در قرارداد برای خودشان، تضمینی برای پرداخت به موقع قائل نمی‌شوند. این در حالی است که اگر شرکت دانش بنیان محصول مورد اشاره در قرارداد را دیر تحویل دهد، باید متحمل پرداخت جریمه‌های سنگین شود، اما اگر سازمان دولتی، بدهی‌اش را به ما دیر پرداخت کند، طوری قرارداد را تنظیم می‌کنند که به زمان قرارداد اضافه شود. اگر شش ماه یا یک سال یا حتی بیشتر مطالبات ما را پرداخت نکنند و اعتراض کنیم، در پاسخ می‌شویم که چرا پرسنل خود را کم نمی‌کنید؟! آیا این به معنی اشتغال آفرینی است که حاکمیت از شرکت‌های دانش بنیان انتظار دارد؟ مهندس یعقوب انتصاری تصریح می‌کند: «نیروهای متخصص شائل در شرکت‌های دانش بنیان، نیروهایی هستند که اگر از دست‌شان بدهیم به راحتی نمی‌توانیم افرادی را با سطح تخصص آنها دوباره استخدام کنیم.